

Drzewo upamiętniające prezydenta Józefa Dietla

2023-10-03

21 września u zbiegu ulic Kąpielowej i Moszyńskiego odbyło się spotkanie przy drzewie zasadzonym dla upamiętnienia dokonań prezydenta Krakowa Józefa Dietla dla Swoszowic.

Inicjatorem wydarzenia był Dominik Galas, prezes Stowarzyszenia „Siarczane Korzenie Swoszowic”. W imieniu prezydenta Krakowa w uroczystości wziął udział sekretarz miasta Antoni Fryczek.

Józef Dietl był lekarzem, balneologiem, profesorem i rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego, posłem na Sejm Krajowy we Lwowie i do Rady Państwa w Wiedniu, honorowym obywatelem Krakowa, w latach 1866–1874 prezydentem naszego miasta.

Urodził się w 1804 roku w Podbużu koło Drohobycza. Studiował na uniwersytetach we Lwowie i Wiedniu. W 1829 roku uzyskał tytuł doktora medycyny. W latach 1851–1865 na stanowisku profesora kierował katedrą medycyny wewnętrznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, był też dziekanem Wydziału Lekarskiego, a w roku 1861 został rektorem. W tym samym roku był posłem do Sejmu Krajowego we Lwowie i do Rady Państwa w Wiedniu. Konsekwentnie opowiadał się za przywróceniem języka polskiego w instytucjach publicznych. Ta zdecydowana patriotyczna postawa miała wpływ na decyzję władz austriackich o usunięciu Dietla z uniwersytetu i przesunięciu w 1865 roku, wbrew jego woli, w stan spoczynku.

Dał się poznać jako wybitny naukowiec, lekarz i balneolog oraz sprawny organizator i społecznik. W 1866 roku został powołany do Rady Miejskiej, a następnie został wybrany na prezydenta miasta. Jako prezydent podwoił dochody miasta, doprowadził do utworzenia straży ogniowej oraz uporządkowania Plant i przestrzeni miejskiej, przygotował plan odbudowy Sukiennic i utworzenia w nich Muzeum Narodowego. Zainicjował oczyszczenie koryta Starej Wisły oraz budowę wodociągów miejskich, zaangażował się w działania zmierzające do poprawy warunków sanitarnych w mieście oraz w walkę z epidemiami. Jako twórca polskiej balneologii promował właściwości leczenia uzdrowiskowego i był współzałożycielem Spółki Zdrojowisk Krajowych, która zmodernizowała i rozbudowała Zakład Kąpielowy w Swoszowicach.

Popierał szkolnictwo ludowe. Działał na rzecz rozwoju rzemiosła i przedsiębiorczości. Zreorganizował magistrat. W wyborach w 1872 roku ponownie wszedł do Rady i został prezydentem na następnej kadencji. We wrześniu 1874 roku, w związku z coraz mocniejszą opozycją w Radzie, złożył przed końcem kadencji rezygnację z urzędu.

Był odznaczony Orderem Franciszka Józefa, Orderem Żelaznej Korony III klasy oraz Orderem św. Grzegorza Wielkiego.

Zmarł 18 stycznia 1878 roku w Krakowie. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim. Patronuje jednej z głównych krakowskich ulic. W 1938 roku odsłonięto jego pomnik na placu Wszystkich Świętych.